

Större kristna väckelser i Fryele socken.

Sammanfattning av historiska dokument av Esse Petersson.

1800-talets väckelse kom att få stort inflytande på fromhetslivet i Fryele församling. Till en början var väckelsefolket samlat i kyrkan då väckelsepräster som pastor Karl Palmberg predikade ett klart kristet evangelium som vice komminister i annexförsamlingen Hagshult. Han och många andra väckelsepräster kom tillsammans med lekmän att engagera sig i Jönköpings Traktatsällskap som startade 1853 och sedan utvecklades genom Jönköpings Missionsförening till dagens Svenska Alliansmissionen. Denna väckelserörelse som utvecklats till en del av den svenska frikyrkorörelsen har kommit att präglade missionsverksamheten i Fryele socken och innebar att man i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet byggde ett antal missionshus i socknen. I Fryele hembygdspark finns en s.k. loftbod som förvärvats från Packebo i Hagshults socken. I rummet på andra våningen som benämndes "Packebokammare" beslutades 1874 under komminister Karl Palmbergs ledning att bilda Hagshults Missionsförening och där hölls bönesamlingar fram till att Hagshults Missionshus byggdes 1876.

1875

Under sin tid i Hagshult (november 1874 – april 1876) skriver Palmberg i ett brev den 3 april 1875 till sina föräldrar om en välbesökt gudstjänst i Fryele kyrka: "Här var särdeles överhopad med folk. I kunden förstå det, då organisten sade, att i Fryele på Långfredagen var folk från 21 socknar. De lågo över natten i byarna. Jag kunde ej komma till altaret utan måste hålla altartjänsten på predikstolen. Och Gud han välsignar ordet, så att en salig skara börjar nu lova det dyra Guds Lamm. I synnerhet lystrar ungdomen till. De äro berörda nästan i varje hus. Ibland gå de i massor på vägarna och sjunga sånger och samtala om himmelska ting. Låda på låda av Pietisten rekvireras och *sprides*. Sångböcker i tjugtals säljes varje vecka."

I boken "Karl Palmberg och hans samtida" berättas att när det blev känt att Palmberg efter prästvigningen skulle placeras i Hagshult så manade kyrkoherde Håkan Sjögren i Tofteryd sina församlingsbor att gå till Hagshults kyrka för att höra den unge, eldige väckelsepredikanten. "Väckelserörelsens präster behövde inte klaga över tomma kyrkor. Trots att de stodo främmande för modern reklam, kunde inga lokaler rymma de skaror, som samlades. Det hände att Palmberg fick predika två och tre gånger vid högmässan för att bereda dem tillfälle, som kommit tillstådes, att få höra Guds ord." Vidare berättas i nämnda bok att stora skaror samlades i Fryele kyrka när Palmberg predikade där och en kraftig väckelse blåste genom hela socknen och förvandlade människorna där som genom ett under. "Superiet upphörde, dansbanorna revos ned, och de unga, som ej gripits av väckelsens omskapande kraft, voro lätt räknade. Man hörde lovsång överallt – ute på fälten, i skogarna, i hemmen och under gudstjänsterna. Livets vatten vällde fram som en mäktig flod. Väckelsen gick på djupet och skapade nya människor, som hade sin lust i Herrens lag."

Fryele Missionshus

1918

Väckelsekampanj med stort genomslag i hela Fryele-bygden, då många kom till personlig kristen tro. Evangelisten Emanuel Petersson, Forserum var den långa seriens uppskattade talare och sångare samt spelade på sin gitarr. Mötesserien började efter en bibelvecka i Hagshults Missionshus och väckelsen började under andra mötet samt spred sig till Fryele Missionshus och Galtås Missionshus med väckelsemöten växelvis under hela vintern/våren till efter midsommar. Sammanlagt begärde över 300 personer förbön till frälsning under denna mycket uppmärksammade väckelsekampanj.

Året därpå 1919 fortsatte evangelisten Emanuel Petersson med väckelsemöten i Nederby, Hörle, Karlsfors och Klevshult. Många kom till personlig tro även då och upplevde frälsningens glädje och sanning. Under våren 1919 bildades Nederby Ungdomsförening som resultat av denna väckelse.

1956

Under vintern väckelsekampanj med stort genomslag i hela Fryele-bygden, då många i olika åldrar kom till personlig kristen tro. Den 25-årige evangelisten Bengt Johansson, Åsarp var seriens inspirerande talare och gitarrspelande sångare tillsammans med kretsastorn Sven-Erik Malmström. Mer än halva fotbollslaget "Forsåns IK" kom till personlig kristen tro i denna långa väckelsekampanj som förlängdes vecka efter vecka. Väckelsen denna vinter resulterade i att Fryele Missionsförening ombildas till Fryele Missionsförsamling den 24 april 1956. Då fick församlingen 54 medlemmar och nya stadgar antogs som bygger enbart på personlig Kristen tro utan krav på dop i någon form.

1963

Under vinterns väckelsekampanj som växte i omfattning för varje vecka tog många främst ungdomar ett avgörande beslut för personlig kristen tro. De unga evangelisterna Lennart Magnusson, Norrahammar och Arnold Axelsson, Karlstorp var kampanjens inspirerande talare, sångare och musiker tillsammans med kretsastorn Gustav Johansson. Lennart spelade cittra och Arnold gitarr och sjöng tillsammans. Under tiden i Fryele tog Ungdomsföreningens ordförande Johan Carlsson i Prästgården och hans hustru Svea initiativ till insamling så båda fick var sitt nytt instrument, en cittra och en gitarr. Detta blev till stor glädje när de i arvode endast hade vardera 50 kr. i veckan samt fri mat och husrum.

Fryele Missionshus – www.kyrktorget.se/fryele.missionshus

331 96 Värnamo. Bankgiro 5719-0100. Swish-konto 123 130 5085.